๒๒ คำชี้แจงที่น่าสังเวชเกี่ยวกับอัลฌุมารีย์และอัซซักกอฟ

กระทาชายนายมาตุรีดีย์ผู้หนึ่ง (นักตัดสายโทรศัพท์ผู้ไร้ซึ่งความกล้าหาญ) ได้เขียนบทความเพื่อพยายาม "บ่ายเบี่ยง" ที่จะตอบคำถามของข้าฯ เกี่ยวกับจุดยืนของเขาที่มีต่ออัลฮาฟิซฺ อะฮฺมัด อัลฆุมารีย์ กล่าวคือ บทความของเขานอกจากจะไม่ได้ตอบคำถามของข้าฯ แล้ว เขากลับพยายาม "เปลี่ยนประเด็น" ไปคุยถึง ฮะซัน อัซซักกอฟ แทนอย่างน่าสังเวชใจ

ต่อไปนี้คือข้อเขียนของเขาที่ข้าฯ ได้คัดลอกมา

"ว่าด้วย ซัยยิด ฮาซัน อัซซักก็อฟ เมื่อครั้งที่เรียนอยู่ที่จอร์แดน ที่เมือง กะรัค ผมเคยพาเพื่อน ๆ นั่งรถ (หลายชั่วโมง) ไปเยี่ยม ซัยยิดอัซซักก็อฟ ที่บ้านของท่านที่กรุงอัมมาน ท่านซัยยิดให้การดูแลต้อนรับเป็นอย่างดี ทั้งกาแฟอาหรับ ทั้งน้ำชา ทั้งขนมหวาน เรามีโอกาสได้สนทนากับท่านอย่างใกล้ชิดเป็นอย่างมาก ท่านซัยยิดมีสอนหนังสือที่บ้านของท่านด้วย ผมก็บอกกับซัยยิดประมาณว่า จะขออนุญาตมาเรียนด้วย เพื่อนๆก็จะมาด้วย ตั้งใจว่าจะมาอาทิตย์ละวันก็ยังดี จำได้ว่าอยากไปเรียน ขอให้ท่านสอน แต่จำไม่ได้ว่าตอนนั้นผมขอเรียนหนังสือเล่มไหนเป็นการเฉพาะหรือป่าว ไม่แน่ใจ และที่จำได้แม่นเลย คือ ท่านซัยยิด บอกว่าจะเปิดคลาสสอน..อะกีดะฮ์..ให้กับพวกเราโดยเฉพาะ ใจจริงตอนนั้นไม่ได้อยากไปเรียนอะกีดะฮ์ แต่เมื่อท่านซัยยิดพูดมาแบบนั้นก็.. ทั้งดีใจและหวั่นใจ กลับมาถึงบ้านที่ การัค แชทคุยกับเพื่อนที่ไคโร เด็กยะลา ผมลืมชื่อเขาอยู่เรื่อยๆ ชื่อเฟสก็จำไม่ได้ แต่ผมไม่เคยลืมเขา (ถ้าอ่านอยู่ช่วยรายงานตัวด้วย) ก็เล่าให้เพื่อนฟัง ปรึกษากันเกี่ยวกับเรื่องอะกีดะฮ์ในบางประเด็นของท่านซัยยิด เพื่อนก็แนะนำว่าให้ผมเช็คดูให้ดีอีกที สุดท้ายผมก็ตัดสินใจ เลือกที่จะไม่ไปเรียนอะกีดะฮ์กับซัยยิดซักก็อฟ หากถามว่า ซัยยิดอัซซักก็อฟ อาเล่มไหม..?? ผมสามารถตอบได้อย่างไม่ลังเลเลยว่า อาเล่มมาก อาเล่มสุด ๆ ในหลายสาขาวิชาในยุคปัจจุบัน เช่นกันหากมีใครถามว่า อิบนุตัยมิยะฮ์ รฮ. อาเล่มไหม ? ผมก็ตอบได้ทันทีเลยว่า ท่านอาเล่มมาก ยิ่งไปกว่านั้นท่านยังเป็นผู้ที่เคร่งครัดต่อบทบัญญัติของอัลลอฮ์ด้วย แต่ถ้าถาม (แบบเจาะจงเป็นรายคน) ว่า ซันยิดอัซซักก็อฟ (รวมถึงอิบนุตัยมิยะฮ์ด้วย) อยู่บนแนวทางอะลิซซุนนะห์หรือไม่..?? ผมไม่ตอบ เพราะไม่ใช่เรื่องที่ผมจะต้องไปฮุก่มเขา ฮุก่มเขาไม่ได้ เราทำได้แค่พิจารณากันเป็นราย

ประเด็น เรื่องไหนของเขาที่สอดคล้องกับอะลิซซุนนะฮ์เราก็บอกว่าสอดคล้อง เรื่องไหนแปลกๆเราก็บอกว่าแปลก เรื่องไหนแหวกแนว หลุดกรอบ หรือไม่ตรงกับแนวทางอะลิซซุนนะฮ์ เราก็บอกว่า เรื่องนี้แหวกแนว หลุดกรอบ ว่ากันเป็นเรื่องๆไป ต่อให้เป็นผู้รู้ระดับสูงแค่ไหน ก็ใช่ว่าจะผิดพลาดกันไม่ได้ เกิดเป็นคนธรรมดายังไงก็หนีไม่พ้นความผิดพลาด ดังนั้นถ้าความรู้ของเรา (ต่อแนวทางของเราเอง) ยังไม่ชัดเจน ก็อย่าเพิ่ง..ตะแบง..ไปเรียนกับผู้รู้ที่อาจจะทำให้เราสับสนหรือไขว้เขวได้ ทั้งนี้เพราะ แนวทางแห่งอะลิซซุนนะฮ์ อะชาอิเราะฮ์ เปรียบเสมือนป่าใหญ่อันอุดมสมบูรณ์ เขียวขจี ซึ่งต้นไม้ใหญ่แต่ละต้นก็เปรียบเสมือนอุลามาอ์ระดับสูงที่มีมากมาย หากเราไม่เลือกต้นไม้ต้นนี้ ก็ยังมีต้นอื่น ๆ อีกมากมาย มีให้เลือกอีกเยอะ ต่างกับบางแนวทาง ซึ่งเปรียบเสมือนทะเลทราย ที่มีโอเอซิส อยู่หย่อมนึง หรือไม่ก็ต้องเดินทางเป็นวัน ๆ กว่าจะเจอต้น..กระบองเพชร..ซักต้นนึง เคยมีนักเรียนสามัญบางคนบอกให้ผมไปโต้ซัยยิดซักก็อฟหน่อย ผมก็เงียบมาตลอด วันนี้ขออนุญาติพูดซักนิดนึง คือ ผมไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะต้องไปโต้ท่านซัยยิด เพราะไม่มีใครเอาตำราอะกีดะฮ์ของท่านไปสร้างฟิตนะฮ์จนนำไปสู่การสังหารพี่น้องมุสลิม (เหมือนที่เคยเกิดขึ้นที่ฮิญาซในอดีต) ไม่มีกลุ่มก่อการร้ายไหนเอาตำราของท่านไปเป็นมัญฮัจในการสอน และที่สำคัญที่สุดคือ ในเมืองไทยก็ไม่มีใครเอาตำราอะกีดะฮ์ของท่านมาสอน ***และเรื่องของซัยยิดอัลฆุมารีย์ รฮ. ก็มีลักษณะที่คล้ายกันนี่แหละ*** *#ตะกอนมันนอนก้นจะไปกวนให้น้ำขุ่นเพื่ออะไร..?? ดังกล่าวนี้ แตกต่างกับตำราของกลุ่มสุดโต่งบางกลุ่มที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทย ดังนั้นอุลามาอ์อะลิซซุนนะฮ์ในประเทศไทยจำนวนไม่น้อยจึงต้องออกมาวิพากษ์กลุ่มสุดโต่งนั้น เพราะสร้างผลเสียด้านอะกีดะฮ์ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างชัดเจน และที่สำคัญอีกประการคือ ต่อให้ท่านซัยยิดจะมีปัญหากับแนวทางของอิหม่ามอบุลฮาซัน อัชอารีย์ รฮ. ในบางประเด็น แต่ท่านก็ไม่ได้เปลี่ยนไปเป็น..วะฮาบีย์..นะ ทุกวันนี้ท่านก็ยังตอบโต้หักล้างแนวทางที่ผิดพลาดหลายต่อหลายประการของ..วะฮาบี..อยู่นะ ภาพในโพสนี้ ก็เป็นภาพจากการสอนของท่านที่เพิ่งจะอัพโหลดมา 2 อาทิตย์ที่แล้วนี่เอง ทุกวันนี้ท่านก็ยังออกมาตอบโต้พวกที่เชื่อว่า อัลลอฮ์อยู่ใน*

ทิศ อยู่สูงแบบสัมผัสได้ ล่าสุดมีออกมา 4 ตอนแล้ว แปลกที่วะฮาบีย์ยังไปขุดเรื่องของท่าน มาสร้างฟิตนะฮ์ในสังคมอยู่เรื่อย ๆ หน้าที่ของผู้รู้คือการหยุดฟิตนะฮ์ไม่ใช่จุดฟิตนะฮ์”

วิภาษ

ข้อเขียนของนายมาตุรีดีย์ผู้นี้เผยออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนว่า “ตัวเขาไม่มีความจำเป็นอะไรจะต้องออกมาตอบโต้ฮะซัน อัซซักกอฟ” ตามที่ข้าฯ เคยเรียกร้องเขาไปมาอย่างยาวนาน โดยเขาให้เหตุผลว่า “เพราะในสังคมไม่มีใครเอาตำราของอัซซักกอฟมาใช้ในการก่อการร้ายหรือสังหารมุสลิม”!

ข้าฯ ขอพูดอย่างตรงไปตรงมาเลยว่า ความจริงแล้วข้าฯ ไม่ได้คาดหวังว่าเขาจะตอบโต้อะไรต่อฮะซัน อัซซักกอฟตั้งแต่แรกเริ่มแล้ว ทั้งนี้เพราะข้าฯ ตระหนักดีเขาไม่มีน้ำยาอะไรจะไปโต้อัซซักกอฟได้หรอก! และการตอบโต้ใครสักคนหนึ่ง มันก็ไม่ได้มีความจำเป็นถึงขนาดต้องยกประเด็นของ “การก่อการร้าย” มาอ้างเพื่อสร้างความชอบธรรมอะไรทั้งนั้น ช่างเป็นข้ออ้างที่ไร้สาระสิ้นดี!

ที่สำคัญไปกว่านั้น หากเขาอ่านตำราของพวก “ญะมาอะฮฺญิฮาดียะฮฺ” (กลุ่มญิฮาด) จากทั่วโลกมาจริง เขาจะพบว่ากลุ่มเหล่านี้ต่างหากที่ล้วนแล้วแต่อ้างอิงตำราฟิกฮฺมัสฮับอัชชาฟิอีย์และตำราตัฟซีรของปราชญ์สายมัสฮับอัชชาฟิอีย์มาสนับสนุนอุดมการณ์ของพวกเขาทั้งสิ้น นับตั้งแต่เรื่อง “อัลวะลาอ์วัลบะรออ์”, “การบังคับผู้คนเข้าสู่เตาฮีด” ไปจนถึง “กฎเกณฑ์ในการญิฮาด” เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่รู้กันอย่างแพร่หลายต่อบรรดาปัญญาชน นอกเสียจากว่าเขาไม่ได้อ่านอะไรมาทั้งนั้น ได้เพียงแต่นั่งมโนไปวัน ๆ ว่าพวก “อัลวะฮฺฮาบีย์” คือกลุ่มก่อการร้าย!

สิ่งที่เขาควรยำเกรงต่ออัลลอฮฺให้มากคือ ประเด็นของ “ความหลงผิด” เพราะไม่ว่ามันจะออกมาจากใคร มันก็ย่อมเป็น “ความหลงผิด” ด้วยกันทั้งสิ้น คนที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮฺอย่างแท้จริงย่อมไม่ใช้พฤติกรรม “อ้างแถ” ข้าง ๆ คู ๆ แบบนี้ ตัวอย่างเช่น คนสองคนได้ทำการด่าทอเศาะฮาบะฮฺเหมือนกัน ไม่ว่าทั้งสองคนจะเป็นใครก็ตาม มันก็ล้วนแล้วแต่เป็น “การด่าทอ” ทั้งสิ้น และจำเป็นที่ผู้รู้จะต้องตอบโต้คนทั้งสองกลับไปด้วยกันทั้งคู่เสมอกัน

จะไปอ้างว่า “คนหนึ่งด่าทอบนฐานที่เป็นชีอะฮฺ” ส่วนอีกคน “ด่าทอบนฐานที่เป็นอัชอะรีย์” คำอ้างในลักษณะนี้ ย่อมเป็นเพียงการแก้ตัวกลบเกลื่อนประเด็นไปก็เท่านั้น

ช่างน่าอเนจอนาถใจเสียนี่กระไรกับข้อเขียนของเขาในเรื่องนี้ กล่าวคือข้าฯ ได้ถามถึงจุดยืนของเขาที่มีต่อ “อัลฮาฟิซฺ อะฮฺมัด อัลฆุมารีย์” ทว่าสิ่งที่เขาเขียนมากลับ “ไม่กล้าวิจารณ์” และ “ไม่กล้าแตะต้อง” ต่ออัลฆุมารีย์เลยแม้แต่น้อย ที่เขาทำได้ก็เป็นเพียงแค่พา “อ้อมโลก” แล้ววกไปสู่ “อัซซักกอฟ” ท้ายสุดก็จบบทความแบบ “หลบเลี่ยง” ขอไปทีว่าเรื่องของอัลฆุมารีย์ก็เหมือน ๆ กันกับเรื่องของอัซซักกอฟ!

คำถามมีอยู่ว่า ถ้าเหมือนกันจริง นั่นแสดงว่าท่านชัยคฺอับดุลลอฮฺ อัลฆุมารีย์และชัยคฺอะลีย์ ญุมอะฮฺต่างก็ล้วนแล้วแต่ “เหมือน ๆ คล้าย ๆ” กับอัซซักกอฟด้วยใช่หรือไม่? โปรดตอบมาด้วย!

ชัยคฺอะลีย์ ญุมอะฮฺ มองชัยคฺอับดุลลอฮฺ อัลฆุมารีย์อย่างไร? และท่านชัยคฺอับดุลลอฮฺ อัลฆุมารีย์มอง อัซซักกอฟ อย่างไร? แล้วชัยคฺอับดุลลอฮฺ อัลฆุมารีย์มองพี่ชายของตัวเองอย่างไร? นี่คือสิ่งที่เขาต้องตอบ!

และจับประเด็นให้ดีว่า ข้าฯ ไม่ได้ถามถึงสถานะของอัซซักกอฟ! ข้าฯ ถามถึงสถานะของ “พี่ชาย” ของชัยคฺอับดุลลอฮฺ อัลฆุมารีย์ ฉะนั้นจงตอบให้ตรงคำถาม!

สำหรับประเด็นที่นายมาตุรีดีย์ผู้นี้กล่าวไว้ในตอนท้ายของบทความว่า

“ต่อให้ท่านซัยยิดจะมีปัญหากับแนวทางของอิหม่ามอบุลฮาซัน อัชอารีย์ รฮ. ในบางประเด็น แต่ท่านก็ไม่ได้เปลี่ยนไปเป็น..วะฮาบีย์..นะ ทุกวันนี้ท่านก็ยังตอบโต้หักล้างแนวทางที่ผิดพลาดหลายต่อหลายประการของ..วะฮาบี..อยู่นะ ภาพในโพสนี้ ก็เป็นภาพจากการสอนของท่านที่เพิ่งจะอัพโหลดมา 2 อาทิตย์ที่แล้วนี่เอง ทุกวันนี้ท่านก็ยังออกมาตอบโต้พวกที่เชื่อว่า อัลลอฮ์อยู่ในทิศ อยู่สูงแบบสัมผัสได้ ล่าสุดมีออกมา 4 ตอนแล้ว”

ช่างเป็นเรื่องน่าตลกมากที่นายมาตุรีดีย์ผู้นี้ไม่รู้เลยว่า อัซซักกอฟเองนี่แหละที่ได้ตำหนิท่านอบุลฮะซัน อัลอัชอะรีย์ﷺว่ามีหลักศรัทธาในแบบ “อัตตัจซีม” (ยืนยันการมีเรือนร่างเชิงสสารแก่พระเจ้า) เพราะท่านอบุลฮะซันﷺได้ยืนยันไว้ในหนังสือ “อัลอิบานะฮฺ” ของ

ท่านว่า “**พระองค์อัลลอฮฺทรงขึ้นไปอยู่เหนือบัลลังก์ของพระองค์, ทรงอยู่เบื้องบนเหนือจักรวาลทั้งมวล**” และตัวอัซซักกอฟในฐานะผู้ตรวจทานและจัดพิมพ์ (ตะฮฺกี๊ก) หนังสือ “อัลอิบานะฮฺ” ก็ได้แสดงความคิดเห็นต่อท้ายว่า หลักศรัทธาของท่านอบุลฮะซันﷺในเรื่องนี้ (อิซติวาอ์และอุลูว์) ล้วนแล้วแต่เป็นการยืนยันถึงการมีเรือนร่างให้แก่พระเจ้าทั้งสิ้น

ท่านอบุลฮะซัน อัลอัชอะรีย์ﷺได้กล่าวว่า

وَرَأَيْنَا الْمُسْلِمِينَ جَمِيعًا يَرْفَعُونَ أَيْدِيَهُمْ إِذَا دَعَوْا نَحْوَ السَّمَاءِ؛ لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى مُسْتَوٍ عَلَى الْعَرْشِ الَّذِي هُوَ فَوْقَ السَّمَاوَاتِ ، فَلَوْلَا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى الْعَرْشِ لَمْ يَرْفَعُوا أَيْدِيَهُمْ نَحْوَ الْعَرْشِ ، كَمَا لَا يَحُطُّونَهَا إِذَا دَعَوْا إِلَى الْأَرْضِ.

“และเราได้เห็นมุสลิมทุกคนยกมือขึ้นสู่ทิศฟากฟ้าเบื้องบนเมื่อพวกเขาได้วิงวอนขอพร ทั้งนี้เพราะอัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่งนั้นทรงขึ้นสถิตอยู่เหนือบัลลังก์อันซึ่งมัน (บัลลังก์) อยู่เหนือชั้นฟ้าทั้งหลาย ดังนั้นหากอัลลอฮฺผู้ทรงเกรียงไกรและทรงสูงส่งมิได้อยู่เหนือบัลลังก์แล้วไซร้ พวกเขาก็คงไม่ยกมือของพวกเขาขึ้นไปสู่ทิศแห่งบัลลังก์นั้นหรอก ดังที่พวกเขาไม่ลดมือของพวกเขาลงสู่พื้นดินเมื่อพวกเขาวิงวอนขอพร”

อัซซักกอฟได้แสดงการคัดค้านประโยคข้างต้นไว้ว่า

هَلْ بَقِيَ تَصْرِيحٌ بِالتَّجْسِيمِ بَعْدَ هَذَا الْهَذَيَانِ

“จะยังมีการประกาศอย่างชัดเจนถึงการให้รูปร่าง (แก่พระเจ้า) หลงเหลืออยู่อีกหรือภายหลังจากเรื่องเพ้อเจ้อไม่กินกับปัญญานี้”[326]

จากตรงนี้ อัซซักกอฟมองว่าการอ้างเหตุผลเรื่องการยกมือขึ้นบนฟ้าเพื่อพิสูจน์ว่าพระองค์อัลลอฮฺทรงอยู่เบื้องบนนั้น เป็นการให้รูปร่างแก่พระผู้เป็นเจ้าอย่างชัดเจนและยังเป็นการอ้างเหตุผลที่ไร้สาระเท่านั้น

ดังนั้น ณ ตอนนี้ มันไม่สำคัญแล้วว่าคุณหรือใครจะคิดเห็นอย่างไรต่ออัซซักกอฟ ที่สำคัญคือคุณจะตอบโต้การค้นคว้าและข้อสรุปทางวิชาการของอัซซักกอฟกลับไปอย่างไรต่อ?

---

[326] อบุลฮะซัน อัลอัชอะรีย์, *อัลอิบานะฮฺอั้นอุศูลิดดิยานะฮฺ*, ตรวจทานโดย ฮะซัน บินอะลีย์ อัซซักกอฟ, หน้า 171 เชิงอรรถที่ 459.